

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Inhača vsek dan v nasreč
deli in pravilnik.

Issued daily except Sunday
and Holiday.

ETO—YEAR XV.

Cena lista je 25.00.

Entered as second-class matter January 22, 1919, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 4. januarja (Jan. 4) 1922.

Subscription \$5.00
Yearly.Uredilnik in upravilnik pred
stori: 2657 N. Lawndale Av.Office of publication:
2657 N. Lawndale Ave.
Telephone: Lawndale 4422

STEV.—NUMBER

ZAROTNIŠKI PAKTI JA- PONSKE IN FRANCIE.

Delegatje sibirske republike so objavili v Washingtonu tajne dokumente, ki razkrivajo nove načrte francoskih in japonskih imperialistov za ugrabljenje Sibirije in strmoglavljenje Sovjetske Rusije. V Jugoslaviji in na Ogrskem čaka armada na invazijo Rusije. Intrige so naperjene tudi proti Ameriki. Francozi v Washingtonu se zvijajo in zahtevajo izgon sibirskih delegatov.

Washington, D. C., 3. jan. — Boris E. Skvirski, vodja ruske delegacije iz Čite, katera je objavila tajne francosko-japonske dokumente, je danes izjavil, da ima čistska vlada še druge dokumente, ki se nanašajo na francosko-japonski zarotniški pakt. Skvirski je sugestiral, da so dokumenti na razpolago ameriškim večšakom, pooblaščenim od vlade, da jih pregledajo in se prepričajo o njihovi avtentičnosti.

Washington, D. C. — Bomba, katero so vrgli delegatje iz Čite med diplomate na razročitveni konferenci na Novega leta dan v obliki odkritja tajnih francosko-japonskih dokumentov, je pretresla Washington do dna njegovih temeljev.

Prvo presenečenje je bilo velikansko, toda drugi dan v pondeljek je prišlo še večje presenečenje, ko so angleški in kitajski delegatje namignili, da so objavljeni dokumenti sicer slabo prevedeni v angleščino, toda vsekakor so pravi in avtentični. To je Francosom in Japonecem zaprišalo. Njihov odgovor je bil: lastič, sepravljacija, fabrikacija, dokumenti so ponarejeni.

Sarrant, ki zdaj naseljuje francoski delegaciji v Washingtonu, je v torek ponovno obvestil Hughesa, predsednika konferenčne, da ni res kar trdijo delegatje vzhodnosibirске republike. Glavna točka njegovega zagovora je, da republike Vzhodne Sibirije sploh ni, vlade v Čiti ni in "takozvali zastopniki čitake vlade ne zastopajo nikogar," vsled česar se jima ne sme verjeti. Končno zahteva Sarrant, da vlada Zdrženih držav zaveže jezik sibirskim delegatom, in če še ne bodo mirovali, naj jih izžene iz Amerike.

Sibirska delegacija so pojasnili, da so dotedne dokumente že dva krat predložili razročitveni konferenci, toda obakrat so bili ignorirani; tretji so jih pa dali časnarskemu poročevalcu. To je bila edina pot. Obrnili so se na javnost, predvsem na ameriško ljudstvo, ki naj izve zaroto, katero so skovali japonci in francoski imperialisti z namenom, da se polaže Sibirije. Bomba je pa toliko večja, ker je tudi Amerika kompromitirana v tajnem francosko-japonskem paktu; zarota je deloma načerjana tudi proti ameriški trgovini na dalnjem vzhodu.

Jedro tajnih dokumentov, ki so jih objavili sibirska delegacija, je slediće:

Francija in Japonska sta v zadnjem septembri sklenili milijardi v politično alijsancu v svrhu, da Japonska pomaga Franciji stabilizirati njene interese v Rusiji, Francija pa pomaga Japonski doseči gospodarstvo v Sibiriji in poraziti ameriško politiko na dalnjem vzhodu.

Nota, datirana 21. septembra 1921 in poslana iz Pariza v Tokijo, se glasi:

"Naša pogodba z Japonsko glede sibirskega vprašanja nas sili, da moramo biti previdni, kajti naši zaključki so v konfliktu s programom Amerike, katera ne igra važne uloge na vzhodu. Cilji washingtonske konference niso jasni francoski vladi in vsega tega ne moremo izreči pravega mnenja o konferenci. Oziramo se pa na japonske interese, kakor smo se dolej. Naša vlada je prepričana, da se bo moralis opirati na japonsko vlado v vseh vprašanjih."

(Dolje na 2. strani.)

NOVA POSTAVA PRO- TI TUJEZEMGEM.

V SVOJEM ORIGINALU JE
PRAVA ŠIKANA ZA TUJE-
ZEMEŠKE DELAVCE.

Pa tudi francoski so bodo mo-
gli postati državljani, če bo po-
stava sprejeta.

Washington, D. C. — Kongresnik Albert Johnson, predsednik zborničnega naseljeniškega odseka, je izdelal predlogo, ki izključuje vse "nevarne" tujezemce od državljanstva. Zadnjikrat je na-
pravil poiskus 21. novembra 1921, da vsili tako predlogo. A bilo je stavljenih toliko amendmentov, da je bila predloga za kratek čas umaknjena. Johnson bo pa kljub temu poizkusil znova, da se ustvari novi državljanski biro. Postava predpisuje, da mora tujezemec spolniti vprašalno polo, na kateri je veliko vprašanj, ki se nanašajo na mišljenje tujezemuca v političnih in gospodarskih zadevah. Polo bo moral zaprijeti tujezemec, ki bo prosil za državljanske pravice. Vprašanja so tako stavljeni, da bo sodnik lahko od-
klonil vsakega prosilca, ki bo pri-
šel v Združene države kot radikalni socialist ali pa komunist.

Postava gre še dalje, kajti v postavi se glasi odstavek, da sodnik lahko odkloni vsakega prosilca zaradi "nepostavnega poškodovanja ali uničenja lastnine, sa-
botaže" itd. Ta odstavek se da lahko tomačiti, da bo od državljanstva izključen vsak delavec, ki se udeleži stavke, kajti odvieno bo od sodnika, kako on sodi o stavki. Na pr.: Najvišje svezno sodišče je pravkar razsodilo, da je razpostavljenje stavkovnih straž skodljivo privatni lastni-
skega restavratorja.

Johnson pa tudi še s tem ni zadevoljen. Po njegovem mnenju naj se izključi od državljanstva vsak tujezemec, ki ne verjame v pravico do privatne lastnine. Opozorili so Johnsona, da bodo na podlagi tega odstavka izključeni vsi francoski in drugi člani katoliških redov od državljanstva, ki so napravili obljubo večnega u-
boštva in ne verjamejo, da am-
brodatov ali sester lastovati kaj privatnega. Johnson se seveda ne
briga za take ugovore, ampak pravi, da ima namen obvarovati Združene države pred vsemi ne-
varnimi elementi.

Delavske strokovne organizaci-
je bodo po svojih zastopnikih na-
stopile proti tej predlogi. Nasto-
pile bodo pa proti predlogi tudi vse druge organizacije, ki ver-
jamajo, da je ustava najvišji zakon
in da se ne morejo spremeti posta-
ve, ki so v direktnem protislovju z ameriško ustavo.

Drugi tajni dokument.

Tekst drugega dokumenta, ka-
terega je objavila sibirska dele-
gacija, se glasi:

"Protokol med francoskimi in japonskimi zastopniki v Parizu dne 14. januarja 1921. — Fran-
coska vlada želi, da japonska vla-
da transportira v Sibirijo Vrang-
lovo armado, ki se nahaja v Cari-
gradu in katera se razvaja v Bol-
garijo, Srbijo in Dalmacijo. Ar-
mada mora biti opremljena z vse-
mi potrebitinami. Po našem mne-
nju ima japonska vlada vsa sred-
stva, kot parnike in drugo za
prevoz Vranglevo armado. Fran-
coska vlada plača stroške trans-
portiranja. Francoska vlada želi,
da japonske oblasti prijazno
sprejmejo Tirkaka, ki je na potu
v Sibirijo in kateri je bivši po-
močnik admirala Kolčaka in na-
zvest zaupnik."

Ako japonska vlada sprejme-
naš predlog, tedaj je francoska
vlada pripravljena podpirati pro-
jekt japonske vlade za svobodno
akecijo v Sibiriji in da Vranglevo
armada pod vodstvom Semjonova
okupira teritorij, ki se vzame
boljševikom. Ko bo okupacija
Sibirije enkrat dovršena, ima ja-
ponci se dolej. Naša vlada je pre-
pričana, da se bo moralis opirati
na japonsko vlado v vseh vprašanjih."

ORGANIZIRANO DELAVSTVO
PROTI IJKORIČANJU
OTROK.

Seattle, Wash. — Organizirano delavstvo je pričelo organizirati kampanjo proti zaposlenju otrok na nasadih sladkorne pese, ki se prideluje v Yakimi. Povprečno živi otrok enajst let, ko je pričel delati na polju, kjer se sadi slad-
korna pesa. Tako govore številke, ki jih je sestavil uradni biro, Ka-
pitalistov ni seveda nič sram, 'če
se njih profitti množe, ker iščajo stroke.'

RESNICA O RUDARSKI STAVKI V ZAP. VIRGINIJI.

POVEDANA JE V DOKU-
MEN TU, PREDLOŽENEM SENATNE-
MU ODSEKU ZA DELO IN
PODUK.

Razgaljene so tudi laži premo-
govniških podjetnikov.

Washington, D. C. — Terorizem na premogovih poljih v Za-
padni Virginiji, uveden po pro-
mogniških premogovniških podjet-
nikih proti članom rudarske or-
ganizacije U. M. W. of A., je po-
veden v detailih in navedene so
tudi njegove posledice v doku-
mentu, ki je bil predložen senat-
nemu odseku za delo in poduk.

Kot odvetniki in zagovorniki

rudarske organizacije so podpisali

poročilo Harold W. Houston,

Frank P. Walsh in W. Jett Lauck,

za rudarsko organizacijo so pod-
pisali dokument John J. Lewis,

William Green, Philip Murray in

Frank Keeney. Dokument je bil

izdelan na podlagi javnega zasli-
janja, ki ga je vodil senator Ke-
nyon z drugimi senatorji vred. Za-
beležene so obtožbe od obeh strank, a dokument poleg tega pospe-
ši nazaj v zgodovino indu-
strije, da se dokaže, kako so na-
stale razne pogodbe, "cheek off" se-
istem in kakšen metod se poslužuje
organizacije, ki so jo pre-
mogniški podjetniki v Zapadni Vir-
giniji proglašili za revolucionar-
no.

Dokument pravi na nekem me-
stu, da zapiski pokazujojo, da so
bili rudarji v tej sekciji, v kateri je
nastal spor opljenjen politič-
nih, sosijskih in ekonomskih prav-
ic. Rudarji so vedeli, da napre-
sila poziv, da si ne povzore te pravice,
da so ob delu, vršeni v zapor
in podvršeni raznemu trpljenju.

Premogovniški podjetniki so se
odločili, da se njih uslužbeni ne
amejo organizirati in da se iztrebi
rudarska organizacija U. M. W.
of A. iz okrajev, v katerih se na-
hajajo njih rudniki. V sredini rudarjev se je nasebil strah, da iz-
gube delo, da bodo spodenji z njih
domov brez obvestila, da bodo vr-
šeni v zapor, pretepeni in obstre-
jeni po rudarskih strankih in
deputatih šerifov v službi pre-
mogniških podjetnikov, in da
so izpostavljeni spionажi privat-
nih detektivov in da jih spode iz-
občin, v katerih prebivajo že sko-
zi več generacij.

Dokument dalje naglaša, da je
bil strah premogovniških podjet-
nikov prazen, če, da bodo rudarji
vzeli ves produkt svojega dela,
kadar bodo organizirani. Premogovniški podjetniki so to imeno-
vali "boljševizem." Ta strah pre-
mogniških podjetnikov je sin-
il le v ta namen, da se nadalje
odrekajo vse pravice delavcem,
dokler ni nastal kaos v industrijskih razmerah na tem industrijskem polju.

Politična demokracija sloni na
tem, da se ljudstvo ne vrlada z
vstrahovanjem, nega mora indu-
strijska demokracija sloneti na
ravnem principu, pravijo zago-
vorniki unije.

Dokument priporavlja sena-
torjem, da telesna sužnost ni bila
odpravljena, ker so bili nekateri
posamezni sužnodržci brutalni,
ampak zaradi tega, kot je reklo
Lincoln, ker je sistem gospodar-
ske nezdruživ in moralno napačen.
Dokler bo neodvisnim podjetniki-
kom v Zapadni Virginiji dovolje-
no, da odrezajo svojim uslužbenecem
v ustavi zajamčene pravice
svoboda govora, zborovalno svobo-
do in svobodo pridruženja k ru-
darski organizaciji, toliko česa
tovarstvo neodvisna premogova po-
lijta v Zapadni Virginiji nevarnost
za ves industrijski sistem, da se
uveže zopet industrijska tiška.

Dokument pravi nadalje, da je
nekem premogovniški podjetnik
z užitkom odsek, da se boj-
i, ki je sestavil uradni biro, Ka-
pitalistov ni seveda nič sram, 'če
se njih profiti množe, ker iščajo stroke.'

ORGANIZIRANO DELAVSTVO
PROTI IJKORIČANJU
OTROK.

Seattle, Wash. — Organizirano

delavstvo je pričelo organizirati

kampanjo proti zaposlenju otrok

na nasadih sladkorne pese, ki se

prideluje v Yakimi. Povprečno

živi otrok enajst let, ko je pričel

delati na polju, kjer se sadi slad-

korna pesa. Tako govore številke,

ki jih je sestavil uradni biro,

Kapitalistov ni seveda nič sram,

'če se njih profiti množe, ker iščajo stroke.'

Dokument pravi nadalje, da je

nekem premogovniški podjetnik

z užitkom odsek, da se boj-

i, ki je sestavil uradni biro,

Kapitalistov ni seveda nič sram,

'če se njih profiti množe, ker iščajo stroke.'

Dokument pravi nadalje, da je

nekem premogovniški podjetnik

z užitkom odsek, da se boj-

i, ki je sestavil uradni biro,

Kapitalistov ni seveda nič sram,

'če se njih profiti množe, ker iščajo stroke.'

Dokument pravi nadalje, da je

nekem premogovniški podjetnik

z užitkom odsek, da se boj-

i, ki je sestavil uradni biro,

Kapitalistov ni seveda nič sram,

'če se njih profiti množe, ker i

Spoved.

A IN JAPONSKA SE PERETA.

**ajnega pakta za ugrab-
Sibirijo je pretreslo
Washington.**

svanje s prve strani.)

**e v Sibiriji, tako da bo
bo imela sprva rusko
i japonskim protektoru
lu pod absolutnim vpli-
nske."**

**ijsa, sprejeta na tajni
v Tokiju, se glasi, da
ka vlada pripravljenja
odnosibirska republika
protektorat in da ne bo
ide v Čiti.**

si tajni dokument.

**a, sprejeta med Francos-
ci in russkimi delegati
dne 12. marca 1921, se**

**ska japonska vlada je
ena pomagati Rusom v
ti boljševikom v Sibiriji
čimi pogoji:**

**necaju, da se sibirski ter-
bodi boljševiške vlade,**

**Japonska popolno go-
v Sibiriji.**

**ca administrativna vlada
nadzorstvom Japonske.**

ke vojaške sile, kakor

**ca, mora biti pod kontro-
lako.**

**koncezije morajo pripa-
siki. Ako katera druga**

eli koncesije, tedaj jih

i le japonska vlada.

durska železnica se vrne

ampak uprava železnic

i v japonskih rokah.

onska vlada si pridriži

da namesti japonske vo-

**te v krajih, ki se strate-
nosti za Japonsko in Ja-**

**o Rusi pristanejo na gor-
je, tedaj se japonska vlada,
da bo pomagala v tem
vijam častnikov, vojakov**

ov, ki se bodo bojevali z

si tajni dokument.

**januarja 1921 je japo-
nska misija v Parizu po-
ji vladji v Tokiju kablo-
deče vsebine:**

**gli smo zadovoljiv spor-
vanezi gled Vranglevih
igradu. Francos ne mo-
podpirati ruskih et, ki se**

**v težkem položaju, kljub
bi Francos radi obdržali
njaj, ker so potrebne nji-
teresom. Naše mnenje je,**

**imemo predlog Francije,
od pogojem, da nas bodo**

**podpirali, glede sib-
pršanja. Predlog Francie-**

nes poslan v afri v To-

**ka vlada ima približno
enak dokument.**

**delegacija iz Čite objavila
gornjih tajnih dokumen-
tovimatje v Washingtonu**

vprašanje: Kje so do-

je potrdilo, da so do-

resnici?

lo je deloma prišlo iz ne-

ravnih virov. V arhivih

ga državnega depa-

ra nahaja prevod tajnega

francoskega dokumenta,

malimi razlikami dobro

objavljenimi čitiskimi do-

Razlika je le v datumu,

rebine dotičnega doku-

menta:

21. januarja 1921 je bilo

o navzočnosti častnikov

ruskega carističnega

**ka v Sibiriji) in zastopni-
ci v Francije, da se**

te podvržejo japonskemu

stvu. Francos in Japonei

vezali, da bodo skupno

ete.

ete, o katerih se tu go-

o nedvomno Vranglev

ročilo seveda molči, kako

**ka vlada dobila informa-
em zaključku.**

n. 3. jan. — Angieški

vnanje zadeve je izjavil,

ka vlada ne ve ničesar o

ogodbah med Francijo in

o gledu ugrabljenja Sibi-

g, Kitajska, 2. jan. — Iz

pričila vest o velikem vese-

le sviščalo v glavnem

sibirake republike vsed

francosko-japonskih in-

Washingtonu. Govorniki v

zavodnaj skupičini so iz-

z sibiraka delegacija v

tonu podira imperijal-

skane Japoneev z objavo

dokumentov.

**tal, izpod katere so se komaj o-
pažali veliki čevlji. Okoli vrata
je imel obeseno štolo a v rokah
je držal s svilenim pokrivalom
zakrit eborij. Za župnikom je
stal sivolas a skoraj plešast cer-
kvenik s posodečo žerjavice in
blagoslovljeno vodo.**

**Tišino, katero je motilo edino
trkanje na prsi in šepetačoča mol-
itev navzočih, je zadržal pretr-
gal župnik s trdim pozdravom:
"Hvaljen bodi. . ." Tedaj je pri-
čel z nagliso moliti sam zase in
pokropil je po hiši z blagoslov-
ljeno vodo, ponujeno mu od cer-
kovnika.**

**Mirno, katero je motilo edino
trkanje na vse to početje in se ču-
dil, kako padajo njegovi sova-
ščani na kolena ter se trkajo na
prsa. Župnik pa je sedel poleg
njegove postelje ter mu pričel go-
voriti: — "Dragi moj! Željno
sem pričakoval časa, da bom po-
zvan k tebi, da te spravim z Bo-
gom ter te odrešim greha. Naše
življenje na svetu je kakor ross
na veji; kratko je, toda drugi
svet je večen. Skrbeti moramo za
večnost. — Od tedaj, ko si se po-
dal v svet, si zanemarjal sveto
cerkev in pričel si prezirati bož-
je namestnike ter njihove nau-
ke. Bog ne ostane nikomur dol-
žan, tako je prst božji opomnil
tudi tebe na tem svetu kakor
pravi, njegov pregovor: "Gre-
šnik delaj kar hoči, toda ne bo
dokler boš hotel". Nastopila je
bolezen in tvoja sveta krščanska
dolžnost je, da se skesaš svojih
grehov in se izpoves."**

**Bolnik je mirno poslušal sve-
čenikove nauke in ženice ko so
to videle so bile prepričana, da
je zmagal župnik s svojim ginjili-
vem govorom.**

**"Prej ko govorimo o spovedi,
želim, da bi ti mogel povediti
svoje sanje, ki sem jih imel ravn-
no sinoči," je rekel mladenič.**

**"Rad bom poslušal samo po-
vej."**

**"Sanjalo se mi je, da sem
umrl."**

**"O, poglejte, kako potrebna je
spoved. Ne dneva, ne ure ne ve-
mo, kdaj se bomo preselili na oni
svet."**

**Bolnik je nadaljeval: "Pričel
sem pred vrata nebeška, a bila so
ena oglasila, da bi bilo dobro,
ako bi pozvale izpovednika brez
dovoljenja bolnikovega. "Gospod
župnik so modri in učeni, oni
ga bodo že spreobrnili," so se to-
liko ženice napol Šepetajo, da ne
cele nazival za komedije itd.**

**Mati njegova je razovedala
svojim sosedom skrb, radi neve-
rnegove sina in one so majale z
glavami. Težko jim je bilo, da si
ne znajo pomoći in jim ne pride
na misel kako bi spreobrnili Šte-
fana na pravo pot. Tedaj se je
ena oglasila, da bi bilo dobro,
ako bi pozvali izpovednika brez
dovoljenja bolnikovega. "Gospod
župnik so modri in učeni, oni
ga bodo že spreobrnili," so se to-
liko ženice napol Šepetajo, da ne
cele nazival bolnik.**

**Takoj so sklenile, da je najbo-
lje če ga v resnici pokličejo. Za
drugi dan zjutraj so naročile
župnika, razdele mu svo stvar
in naj dobro premisli, kako bo
spreobrnil grešnika.**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**Zupnik je ob takem pripovedovanju
po knjigi mi je že odgovoril, da
za mene se ne smejo vrata odpre-
ti, ker nisem spovedan. "Če se
bos spovedal", je rekел Peter,
"pa ti bom vrata odprl."**

**inozemec postane
čljan Združenih
držav.**

KONČNO ZASLIJANJE.

Vložitve prošnje za državo do končne rešitve mora najmanj rok devetdesetih le po končnem zaslijanju išču (Final Hearing) dobi svoj državljanski papir, ki je formalno uveden v zavljane Združenih držav, ki prepis in prevod državnega papirja.

CERTIFICATE OF NATURALIZATION.

PIKAT NATURALIZACIJE.

volume . . . page . . .
zvezek . . . stran . . .
(Signature of holder) . . .
(Podpis imejitelja) . . .
option of holder: . . . ; Age . . .
nejitelja: . . . starost . . . ; vi-
complexion . . . color of
las . . . oblije . . . barva
age, and place of residence of
starost in bivališče žene . . .
ages, and places of residence
inor children . . . ;
starost in bivališče mladolet-
otrok . . . ;
remembered, that at a . . . term
he . . .
so na znanje, da na . . . zase-
ju . . . held at . . . , on the . . .
v . . . , ki se je vrnilo v . . .
meseca . . .
year of our Lord, nineteen
dred and . . . , who
Bospodovega, tisočetisto . . .
us to his (her) naturalization
a citizen or subject of . . .
pred svojo naturalizacijo držav-
ali podanik . . .
present residing at number . . .
et . . . city . . .
stanujec na štev . . . , ulica . . .
to . . . State (Territory or the
District of Columbia)
države (teritorija ali District of
Columbia),
applied to be admitted a citizen
of the United States of . . .
ko je zaprosil, da se v zmislu
sprejme v državljanstvo
pursuant to law, and the
et having found that the
enih držav, in potem ko je sodi-
ugotovilo,
one had resided continuously
in the United States for at
prosilec neprstano stanoval v
njenih državah skozi
five years and in this state for
year immediately preceding
an pet let in teži državi skozi
dai neposredno pred
date of the hearing of his (her)
petition, and that said petitioner
zaslijanja o svoji prošnji in da
novani prosilec
is to reside permanently in the
United States, had in all respects
ava imeti svoja stalno bivališče
držav, da je to za-
dobljeno in zaslijanju in
relation to, and that he was
vzadostil zakonu v vsakem oz-
in da je za to
to be so admitted, it was
eupon ordered by the said
den, da se sprejme v državljan-
je, na to goriomjeneno
that . . . he be admitted as a ci-
zen of the United States
odredilo, da se istemu podeli
državljanstvo Združenih
držav.

Amerike.
timony where of the seal of said
it is hereunto
az temu je bil pečat gorilimeno-
ga sodišča

on the . . . day . . . of . . . , in
year of our
mesece . . . v letu
nineteen hundred and . . . and
our independence the . . .
insto . . . in v letu naše need-
nosti . . .

(Official character of attester)
(Uradni naslov izpriceljalec)
of Certificate of Naturalization
certifikata naturalizacije.
certifikata . . .
certifikata . . .

DODATEK.

Pri končnem zaslijanju za državljanstvo (final hearing for full citizenship) sudišče izprašuje posilec. Ta izpit (examination) mora vgotoviti sledče:

- Vaše bivališče.
- Vaš moralni značaj.
- Da verujete v načela ameriške Konstitucije.
- Da poznate temeljna dejstva glede vlade Združenih držav in Ustave.
- Da poznate temeljna dejstva glede mestne, državne in zvezne vladne uprave.

Dasi vprašanja niso vedno enaka, vendarle sledče seznam vprašanj in odgovorov popolnoma pokriva vso snov, ki jo je treba znati pri tem izpitu. Ako prosliec prouči spodnja vprašanja in odgovore, bo vsaj zna, kake vrste vprašanja se bodo stavila nanj, in v večini slučajev bodo vprašanja popolnoma enaka spodnjem navedenim.

**ZAKONODAJA.
LEGISLATIVA.**

- Question: What form of government has the United States? Vraženje: Kako vladavina imajo Združene države?
- Answer: A Republican form government. Odgovor: Republikansko vladavino.
- Q. What is a Republican form of government? V. Raj je republikanska vladavina!
- Q. Who is the basis of the American form of Government? V. Kaj je temelj ameriške vladavine?
- Q. What is the basis of the United States? V. Kaj je bila sprejeta ustava Združenih držav?
- Q. When was the Constitution of the United States adopted? V. kdaj je bila sprejeta ustava Združenih držav?
- Q. Who made the Constitution? V. Kdo je ustvaril ustavo?
- Q. What is the Constitution? V. A. The representatives of the thirteen original states.
- Q. Who is the Commander in Chief of the Army and Navy? V. Kdo je vrhovni poveljnik vojske in mornarice?
- Q. What are the most important duties of the President? V. Katero so najglavnje dolžnosti predsednika?
- Q. Could the President or the Vice President be removed from office? V. Ali je mogoče odstraniti predsednika in podpredsednika?
- Q. How long a period is he elected? V. Za koliko časa je izvoljen predsednik?
- Q. Who are the electors? V. Kdo so ti volilni moži?
- Q. How long a period is he elected? V. Za koliko

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.50 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2857-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year;

Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Postage paid

Datum v oklepjanju n. pr. (Jan. 31-22) poleg vsega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevnem potekla naročnina. Ponovite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

LESNI TRUST IN ŠUME.

Lesni trust je najprvo opustošil neizmerne gozde po srednjem zapadu. Kar ni uničila sekira, so pogoljni veliki gozdn požari. Od nekdanjih neizmernih ameriških pragozdov v srednjem zapadu ni ostalo drugega kot ime. Lesni trust je sekal in sekal les. Če ga ni mogel izvoziti iz šum, ga je pustil ležati, da je tam segnil ali da je debla uničil prvi gozdn požar. Pri sekhanju lesa se ni pazilo na najmanjšo varnost gozda. Tam kjer so popadali gozdn velikani, so bile posekane veje, da postanejo dobro netivo za gozdn požar ob suhem vremenu. Trust ni gledal, kje sekal in kaj sekal. Sekal je ne glede na to, če se te vrste les potrebuje ali ne, samo da se tem bolj vrha denarna močnja lesnega trusta. Tako so izginili pragozd v nekaj desetletjih v srednjem zapadu, in kar je ostalo ni senca nekdanjih krasnih ameriških šum. Ko je bil les izsekana v srednjem zapadu in so bili pragozd takoj uničeni, da niso za drugo služili kot gorivo ob času gozdnih požarov.

Gozdi v srednjem zapadu še niso bili popolnoma uničeni in že je lesni trust vpril svoje poglede v pragozde na zapadu. Tudi tam je pričela peti sekira in če danes gre kdo v Oregon ali Washington, kjer so pred dobrimi dvajset leti stale še deviške šume, bo obstal razočaran, kajti tam, kjer so stali nekoč gozdn orjaki, bo našel posečja in jase z gostim grmovjem, ki brani rast drevju.

Lesni trust še ni zadovoljen s svojim opustošenjem. Zdaj se hoče navaliti na deviške šume v Alaski.

Pomagajo mu pri tem prizadevanju Fall, tajnik za notranje zadeve, Hoover, trgovinski tajnik in Brown, predsednik svetovalca. Polkovnik Greeley, ki je načelnik gozdarske službe, nasprotuje temu načrtu. V svojem protestu dokazuje s številkami, da gospodarska služba sama poseka zadost lesa, obenem pa čisti gozd in skrbi, da se na posečjih in jasah zopet zasadí drevje. Gozdarska služba sekala les po pravilih gozdarske znanosti. Tako skrbi, da pride dosti lesa na trg, obenem pa gleda na to, da šume v Alaski ostanejo neusahljiva šumska rezerva. Greeley pravi v svojem poročilu, da bi iz Alaske poslali veliko več lesa na trg, če bi bile večje ugodnosti za prevažanje lesa po vodnih potih.

Transportacija po vodnih potih je seveda v rokah parobrodnega trusta, ki je zopet v tesnem stiku ali sorodu s lesnim trustom. Tako dela en trust drugemu v roke, da lahko postopek napaka argumenti, da gozdarska služba ne spravi dosti lesa na trg.

Trust se je že večkrat mislil navaliti na te šume. Poizkuse je napravil tudi pri prejšnjih administracijah, da mu izroči šume, ki so lastnina ameriškega ljudstva, v opustošenje. Dozdaj so bili ti poizkusi vedno odbiti. Velika zasiuga v tem oziru gre mr. Pinchot, ki je bil ob času predsednika Roosevelta načelnik gozdarske službe, ker je prvi opozoril ameriško javnost na nevarnost, ki prihaja pod lesnega trusta.

Ce bo odpor proti poželjivosti lesnega trusta imelake posledice kot zadnjih deset let, ni lahko povedati. Trust ima zdaj na svoji strani mogočne zagovornike. Če bo ljudstvo molčalo, tedaj doseže lesni trust svoj cilj, ker bo molčal tudi kongres, v katerem so zastopniki ljudstva, ki imajo moč, da preprečijo želje lesnega trusta. Ako bo ljudstvo obvestilo kongresnike, da se nikakor ne strinja, da se šume v Alaski izroči v eksplotacijo lesnim družbam za skledo leče, tedaj bodo ti protesti mogoči imeli takov velik vpliv, da bodo prekrižani računi lesnega trusta. Kljub temu je pa stvar dvomljiva, da se izteče po ljudski volji. Lesni trust ima v glavnem mestu vplivne parlamentarne zakulisnike, ki nadlegujejo kongresnike in senatorje. Ti parlamentarni zakulisniki skušajo prepričati kongresnike in senatorje, da se čez deželo razlije veliko blagotanje, ako se šume v Alaski izroči lesnim družbam, da so njih gospodarji po svoji volji.

Ce lesnemu trustu posreči, da dobi šume v Alaski v voje kremljive, tedaj bo po zadnjih ameriških pragozdih, ki kadar bodo te šume izsekane, takrat se les tako poraži, da bo vsak delavec utopist, ki bo mislil, da si lahko ostavi svojo hišo.

Prošnja na čitatelje Prosvete!

Združevalna konvencija, obiravana v Clevelandu lani v jeseni, je sklenila, da S. N. P. J. izda zgodovino slovenskih podpornih in naprednih organizacij, ki naj bo slika naprednega slovenskega delavstva, naseljenega v Ameriki. Da se izvrši tako delo, je treba imeti potrebno gradivo, na podlagi katerega se dovrši naloženo delo.

Če bi to gradivo bilo najti v raznih mestih, tržkih in naseljških arhivih, izdelano specijalno z ozirom na Slovence, bi bila ta naloga vseeno težka, vendar pa olajšana. Ako se hoče pisati zgodovino, se mora imeti gradivo iz dobrih virov. Javnih arhivov nimamo, v katerih bi se dobiti potrebno gradivo, zategadelj se mora dobiti na drug način.

Vsako društvo ima svoj zapisnik, v katerem je povedana zgodovina društva. Vsa društva, kulturna, gospodarska, strokovna in politična, imajo v svojih zapisnikih že lep kos zgodovine, ki se da uvezati v celoto, ako se dobre še drugi podatki, ki so potrebni kot vezališči, ki so spopolniljenje cele alike. Obračamo se z uljudno prošnjo do vseh društvenih tajnikov vseh društev, ne glede kakšne cilje imajo, da nam pošljemo izzrake o najvažnejših dogodkih pri družtvih. Samo izzrake iz zapisnikov ne zadostujejo, da se spise zgodovina, kajti izven društvenega življenja se dogodi toliko zanimivih in važnih doogdkov, če se izpuste iz zgodovine, da postane zgodovinski spis pomajkljiv in ni tak, kakršen bi moral biti. Da se dobre podatki o takih dogodkih, je treba zopet skupnega dela. Sodelovati morajo vsi, katerim so znani zgodovinski dogodki, da se dobi za zgodovinski spis potrebno gradivo. In za to se obračamo do vseh Slovencev in tudi drugih Jugoslovancev, katerim je kaj znanega, kar je vredno, da se ne pozabi, da nam sporoča važne dogodke.

Kaj je važno? Važno je skoraj vse in ne da se našteti s par besedami. Kdaj so se pričeli naseljevati Sloveni ali drugi Jugoslovani v naselbini, je že nekaj važnega. Ali tako ali še bolj važno je kakšni so bili vzroki, da so se pričeli naseljevati. Vedeti je tudi treba, če so naši rojaki delovni tudi pri drugih organizacijah družnih narodnosti in splošnih ameriških, če so se udeležili stavki, ako so bili naši rojaki kot stavkarji ranjeni, ubiti ali še so na kakšen drug način trpeli zaradi stavke. Zelo važno je tudi, da pride v zgodovinski spis, ako so naši rojaki trpeli in bili pregnani, ker so se pričipadali k delavskim strokovnim, gospodarskim in političnim organizacijam. Izvedeti moramo, kako so nastale naše farmarske naselbine in s kakšnimi težkočinami so morali naši farmarji boriti v začetku, da se se deloma postavili na trdne gospodarska tla.

Z eno besedo boli povedano, da je važno vse. Zategadelj se obračamo do vseh rojakov, ki čitajo ta poziv, za donos zgodovinskega gradiva, da nam sporoč, kar jin je znanega. Ako pa niso sami zmožni zbrati potrebno gradivo, naj opozore tiste, da ga zborejo in pošlijo nam, o katerih so preprečeni, da imajo potrebne zmožnosti za tako delo.

Zgodovinski spis se bo delil v dva dela ali dobi. V dobo pred ustanovitvijo Slovenske narodne podporne jednotne in v dobo po njeni ustanovitvi. Ako naprednejši element med Slovenci v Ameriki ne podvzame korakov, da se spis zgodovina ameriških Slovencev in drugih Jugoslovancev, v katerih pridejo v stik s slovenskim živiljem, v raznih naselbinah, ne bo tega dela izvršil nihče. Najmanj pa upajmo, da bodo to delo mogoče izvršiti gospodje v starem kraju, kajti ti se niso brigali za naše živiljenje v tujini pred svetovno vojno in se ne brigajo za nas tudi po vojni.

Zgodovina bo stvarno delo. V nji se ne bo pela slava posameznikom, pa tudi se ne bodo grajali. Zgodovina bo zrealo našega trpljenja v veselju, prava slika našega živiljenja v tujini, podobna krutega boja za obstanek, knjiga zgodovinske resnice, ki bo govorila, kako smo postali to, kar smo.

Apeliramo na vse čitatelje Prosvete in druge, ki žele, da bo ta zgodovinski spis res, kar mora biti.

Bombe pozdravile Novo leto na Irskem.

Belfast, Irsko, 3. jan. — Bombe so pozdravile prvi dan leta 1922 v Belfastu. Vrženi sta bili dve bombe in vse dan so pokali revolverji. Štiri osebe so bile težko ranjene in ena je že mrtva. Vojašči patruljira po ulicah.

Našim dopisnikom in poročevalcem.

V nekaj dneh ali pa tednih bo spremenjeno lice Prosvete, kajti dopisano gradivo bo bolj na dnevno razdeljen, kot je bilo sedaj. Na pr. za razprave in polemike bo poseben naslov, kar so mogoče čitatelji že opazili, ko so prejeli zadnjo sredino izdajo Prosvete. Vabilo na veselje in zabave bodo izhajale le pod posebnim naslovom, naznanih za seje pa pod svojim. Tako bo lahko vsakdo takoj našel, za kar se bo zanimal.

Pod naslovom "Dopisi" bomo prinašali le tako gradivo, ki spada pod ta naslov. Ako kdo opisuje dogodke v naselbini, ne dodaja nobene kritike, je to dopis. Na pr. če se poroča o stavki, je to dopis, ako se pa kritizira taktika stavki, pa ni več dopis, ampak poslano spada pod naslov "Odprta govornica".

Ravno tako prosimo dopisnike in tajnike, če naznajo, kdaj se bo vršila seja ali veselica, naj naznajo splošno posebej, stvari, ki nimajo stika z veselicami pa posebej, da ne bo treba uredništvu deliti poslanega gradiva na dvoje.

Nekaj dopisov je še v uredništvu, ki so bili postavljeni, a niso bili še priobčeni, ker ni bilo zanje dozdat prostora. Ti dopisi bodo priobčeni še po starem sistemu.

Dalje priporočamo društvenim tajnikom, da naj naznajo vse spremembе pri društvenih odborih, tajniku S. N. P. J. Večki mesec bo enkrat priobčen društveni imenik in v tem imeniku bodo priobčeni vse spremembе.

Po sedanjem izdaji se imena novoziviljenih društvenih odbornikov ne bodo več priobčevala posebej, ampak le v društvenem imeniku, ker bo vsaki mesec enkrat objavljen.

Ravno tako priporočamo vsem dopisnikom in poročevalcem, naj nikar ne zahtevajo od uredništv, da se njih dopisi ali kritike priobčijo le v sredini izdaji. Marsikateri dopisnik mora zaradi tega čakati po več tednov, da pride na vrsto njegovo poslano. Uredništvo ima gotov prostor odmerjen v listu in ko je ta prostor napolnjen z gradivom, mora izostati gradivo, ki ne more notri, do prihodnje srede včas pa je dalj časa. Dopisi se pa priobčujejo po vrsti kot prihajajo. Veliko bolje je, da se dopisi in kritike priobčujejo vseki dan in po vrsti tako, kot dohaja uredništvo. Dopisi so veliko prej priobčeni, čita jih pa ravno toliko oseb, kot če so priobčeni v sredini izdaji.

Zakaj? V marsikateri hiši je po pet ali pa še več članov S. N. P. J. naročeni so pa samo na en izvir. Njegovo poslano. Uredništvo ima gotov prostor odmerjen v listu in ko je ta prostor napolnjen z gradivom, mora izostati gradivo, ki ne more notri, do prihodnje srede včas pa je dalj časa. Dopisi se pa priobčujejo po vrsti kot prihajajo. Veliko bolje je, da se dopisi in kritike priobčujejo vseki dan in po vrsti tako, kot dohaja uredništvo. Dopisi so veliko prej priobčeni, čita jih pa ravno toliko oseb, kot če so priobčeni v sredini izdaji.

Zakaj? V marsikateri hiši je po pet ali pa še več članov S. N. P. J. naročeni so pa samo na en izvir. Njegovo poslano. Uredništvo ima gotov prostor odmerjen v listu in ko je ta prostor napolnjen z gradivom, mora izostati gradivo, ki ne more notri, do prihodnje srede včas pa je dalj časa. Dopisi se pa priobčujejo po vrsti kot prihajajo. Veliko bolje je, da se dopisi in kritike priobčujejo vseki dan in po vrsti tako, kot dohaja uredništvo. Dopisi so veliko prej priobčeni, čita jih pa ravno toliko oseb, kot če so priobčeni v sredini izdaji.

Priporočamo dopisnikom in kritičarjem, ki hočejo in žele razpravljati pod naslovom "Odprta govornica" naj izpuščajo zasmehljive psovke na osebe v takih dopisih in kritikah, ki se tičajo naših organizacij ali oseb, ki delajo v naših organizacijah, ker taki učnadijajo niso argumenti, s katerimi se da kaj dokazati.

Dopisi, ki bodo pridržani za sejo, eksekutive ali gl. odbora iz vročkov, ki so navedeni v pravilih, bo uredništvo navedlo v listinicah uredništva na kratko, da bo dopisnik vedel, da je bil njegov dopis pridržan za sejo eksekutive ali pa glavnega odbora. Ako dopisnik ni opazil sporočila glede njevega dopisa v listinicah uredništva in je čakal že nekaj časa, može teden ali dva, da njegov dopis izide, je dobro, da se obrne na uredništvo in vpraša, kaj je z njegovim dopisom. Včas se dopis izgubi. To je zgodilo v preteklosti in zgodilo se bo v bodočnosti. Ameriška pošta je zelo natančna, ali včas sam dopisnik napravi poslano v naslovu in dopis se izgubi. Zgodilo se je, da se včas dopisi poslani po tednov okoli same zgradbe, ali pa v bodočnosti.

Jugoslavija je v minulem letu dvema majstarkom spremenila svojo vlado. V tem letu jo morda spremeni štiriindvajsetkrat, toda do zdaj je bila le sprememb maske.

Kadar ima Lewis, predsednik organizacije rudarjev, takega za-

govornika kot je Lojze Pire, te-

daj je gotovo nekaj gnilega v dr-

žavi Dansi.

Japonska se polagoma ameri-

čiriza. Pričela je s splošno gonjo-

proti socialistom in delavskim

unijam.

Razpis nagrade. — Tisoč fi-

loov izplačamo avtorju, ki spis-

igro v sedmih dejanjih, v kateri

bo en sam igralec lahko igral de-

set moških in deset ženskih ulog.

Vse uloge pa morajo biti enako-

delge.

V Ameriki umre vsako leto

25.000 žena na porodu. Vlada ima

poseben oddelok za brezplačne

nasvetne, kako je treba skrbeti za

konje, krave in prašice. Oddelok

<p

SLOVENSKA NAZNAKNA S. N. P. J.

Uradna gl. predsednika.

Na glavnem odboru S. N. P. J. so v prvem januarju leta 1922 potem naznanja, da se ena seja glavnega odbora do zjutraj dne 25. januarja 22.

Novih pravil se imata ena seja glavnega odbora enkrat za leto. Z novimi ki jih je sprejela združitvenica in raznimi družbeniki iste konvencije so ali novi problemi, kateri se rešiti in s katerimi se bavit glavni odbor, in torej tem bolje.

Se je torej ne moremo izvršimo zaključno delo 1921 in da se vrni preje rečenov in pregledovanje poslovanja pri jednoti za leto, da gl. nadzorniki pridajo seji gl. odbora.

Im nadzornikom za končno dobo se torej tem naznanja, da bo vse pridano za revizijo do 22. t. m.

Revizija lahko prične v k dne 23. t. m. One glavnike, ki bi se iz katerih ne mogli udeležiti prosimo, da nam to priznani.

Gori omenjeno, bi imela skoli veliko važnih stvari, gleda vsak gl. odbornik, e zagotovo udeleži.

Im januarjem 1922 so veljavno nova pravila, ki rejela združitvena kon-

Z 31. decembrom 1921 so vse prejšnje dolgočne S. N. P. J. in vse prejšnje pravil S. D. P. Z. Po-

prvem januarjem, ostane me samo "S. N. P. J." in to ime naj se pošljajo vse komunikacije, tiskane organizacije. Za

samo preskrbeli in razpo-

me kuverte, na katerih skano z velikimi črkami

me in naslov naše združi-

zicije. In to zadostuje. Želi naslovit pismo na bni oddelki, lahko zapiše N. P. J. tudi ime tistega

na primer: Predsednik N. P. J., Blagajništvo S.

Boln. tajništvo S. N. P. J. odimo praktični in poslu-

tega, kar je najpraktič-

čim si prihranimo delo,

je velja posebno za de-

nakaznice in čeke. Največ denarnih nakaznic in draftov dobimo sedaj, na

je ime jednotne popolnosti včasih pa še tudi tajni-

gajnikovo ali predsedni-

čin "titel" zraven. To ni

praktično, temveč nam je veliko nepotrebne de-

nem uradu, kajti pri pod-

učkov in denarnih na-

re treba vse tisto dobesed-

ni, kar pa vzame pri

nakaznicah veliko časa.

Slovenska narodna pod-

ednota ali glavno tajni-

gajništvo, za-

poštno denarno nakaz-

ne Order jali na bančni

o S. N. P. J. pa bo zad-

Namesto "Glasilo Slo-

narodne podporne jedno-

čine samo "Prosveta".

Zapiše tudi "Upravniki-

svete" in "Uredništvo",

toda potrebno to ni,

mo skozi ene in tiste roke

z kamor je namenjeno

ko hitro, še ne se preje.

NAZNAKNA SLUŽB.

Na sklep seje glavnega izega odbora SNPJ., ki se v mesecu oktobru 1921, 31. decembrom 1921 služba vsake osobja vposlje S. N. P. J. Glavne odbore sliubeno dobo 1922 izvolila združitvena kon-

tin ti odborniki imajo

kdo bo vslužben

za to dobo. Glasom tega

nastaviti osojje na ste-

sta:

o vrvnega zdravnika

Dolžnost vrvnega

ka jednotne je pregledati

inje za pristop, pridaje

v vije razrede, pridaje

odnime in odpravnine, vse

operacijske nakaznice in sumljive bolniške nakaznice; nadalje mora dati nasvete gl. uradnikom, kadar se to zahteva, in pisati zdravniške članke in nasvete za glasilo "Prosveta".

Službe treh pomočnikov v glavnem uradu jednotne. Prosilec za to službo morajo biti zmožni in zanesljivi v računanju in knjigovodstvu, pisati morajo znati na pisalni stroj in zmožni morajo biti slovenskega in angleškega jezika.

Služba prvega pomočnega urednika. Prvi pomočni urednik mora biti izkušen v uredniških poslik in sposoben, da lahko vsaki čas nadomešča ali opravlja službo gl. urednika.

Služba drugega pomočnega urednika. Prosilec za to službo mora imeti dovolj izobrazbe in sposobnosti za časninarstvo in sposoben mora biti, da v slučaju potrebe nadomešča prvega pomočnega urednika.

Služba pomočnega upravnika. Pomočni upravnik mora biti zmožen slovensčine in angleščine v besedi in pisavi, pisati mora znati dovolj uren na pisalni stroj, imeti mora nekoliko znanja v knjigovodstvu in sposobnosti, da nadomešča glavnega upravnika, kadar je potrebno.

Prosilec za gorinaveden službe se morajo zglašiti najkasneje do 23. januarja 1922, to je do dne, ko prične letna seja gl. odbora. Pridaje morajo biti pismene in navesti je treba zmožnosti.

Prosilec za vrhovnega zdravnika naj navedejo plačo, ki jo zahlevajo za svoje delo, plače drugih vslužbenec se pa ravnajo po unijski lestvici.

Prednost za te službe imajo člani S. N. P. J. in člani delavske unije dotočne stroke. Glasom pravil S. N. P. J., smejo biti vposljeni pri jednoti samo unijski delavci. Kdor torej sprejme službo pri jednoti, mora biti ali pa takoj postati član unije dotočne stroke.

Pridaje naj se pošljejo na glavno tajništvo jednotne in gl. tajnik pri, ki bo predložil seji glavnega odbora v odobritev.

Vincent Čainkar,
predsednik S. N. P. J.

iz urada gl. tajnika.

Družbenim tajnikom in članiom naznajamo, da smo razposlali na vsako družbo po eno kopijo novih pravil oddelka odraslih članov. Ni nam bilo mogoče poslati dovoljno število pravil za vsako družbo ob pravem času, ker jih tiskarna nima mogla izgotoviti, preskrbeli smo pa po eno kopijo za vsako družbo in jih razposlali pred Novim letom, tako da imajo vsaj družbeni tajniki nova pravila pri rokah takoj ob početku leta in pričakujemo, da se bodo tudi strogo po njih ravnali.

Stenski koledarje smo razposlali na družva toliko, kolikor smo smatrali, da jih je za dotočno družbo potrebno. Družbeni tajniki morajo skrbeti, da dobi stenski koledar vsak član. Če katero družbo ni prejelo dovolj koledarjev, pridaje, da nam to naznani, ker nekaj jih imamo še v zalogi in se takim družtvom lahko pomaga.

V kratkem bomo poslali na vse družstva imenik članov, kjer bo označena tudi starost vsakega posameznega člana, kar bo služilo družbenim tajnikom pri pobiranju asesmenta. Družbeni tajnik naj toraj imenik člana in skrbni hrani, da se mu ne raztrga ali pa izgubi.

Oni člani, ki so bili do sedaj zavarovani pri SNPJ. za \$150 posmrtnine, lahko ostanejo še naprej zavarovani za isto sveto, toda člani, ki pristopijo v jednoto po Novem letu, se ne morejo zavarovati za manj kot \$250. Zaradi lažjega in enostavnega poslovanja je pa priporočljivo, da zvišajo tudi starci člani posmrtno od \$150 na \$250. Razlika v plačevanju je neznatna, pri poslovanju je pa veliko olajšano, če odpravimo kolikor največ mogoče teh izrednih zavarovalnikov.

Kot znano, je konvencija za kliničila, da se zviša starost članov S. N. P. J. za eno leto, starosti članov S. D. P. Z. pa za dve leti in da se zato odpravi plačevanje v rezervni sklad. Pri storjanju nove lestvice je bila starost avtomatično zvišana za eno eto, torej družbenim tajnikom ne bo treba drugega, kakor se strogo ravnati po novi plačilni lestvici, katero

smo razposlali pri S. N. P. J. in pri S. D. P. Z. obenem, kakor tudi za one, ki so bili zavarovani samo pri S. D. P. Z., pripravljamo posebni imenik, v katerem bo označena starost teh članov, kar si morajo družbeni tajniki vknjižiti in se potem ravnavi. Seveda bi bilo najboljše, če bi imeli tudi ta imenik družbeni tajniki že v rokah, toda vsega nam pri naši najboljši volji ni bilo mogoče naenkrat izgotoviti, upamo pa, da bomo lahko razposlali v teku deset dni. Torej prosimo še toliko potrpljenja.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik.

IZ URADA GLAVNEGA POROTNEGA ODSEKA.

Tajnik društva Adria, štev. 2 v Johnstownu, Pa., je dobil brata M. Gabrenja in Ivan Bombača v času njih zadnje bolezni ob poldesetih zvečer v drugem stanovanju ter odsotna od njih doma. Društvo je brata za ta prestopek kaznovalo z odtrganjem cele bolnične podpore.

Med bratom tajnikom in bratom M. Gabrenja je prišlo tudi do nesporazuma glede asesmenta, ter je bil brat Gabrenja tudi izobčen iz društva. V prvi vrsti menda glede nesporazuma zaradi asesmenta, v drugi pa tudi zato, ker je z nekoliko nedostojnimi besedami kritiziral vodstvo društva Adria, in društvo samo.

Brata sta vložila priziv ter je vsak porotni odsek sprejel sledeče predloge in sklepke:

Prvič, da se bratu Ivan Bombaču nakaže vsa bolniška podpora, izvzemši treh dni. Z odtrganjem teh se kaznjuje za prestopek in kršenje pravil v času njegove zadnje bolezni.

Družič, da se bratu M. Gabrenju nakaže vsa bolniška podpora izvzemši petih dni, za katere se kaznjuje, ker je kršil pravila v času njegove bolezni, ter se pri kritiziranju vladajočih razmer in vodstva pri društvu Adria poslužil nedostojnim besed. Nadalje se sklene, da se mora brat Gabrenja sprejeti nazaj v društvo in jednoto, ako v teku 30 dni ali preje po sprejemu prikrajšane bolniške podpore poravnava vse zaostale prispevke.

John Underwood, Jos. Radisiek, Martin Železník, Frank Somrak, Martin Oberžan.

DOPIŠI.

Chicago, Ill. — Vsak dopisnik prične dopis samo o delu in toži, kako slabo se zaslubi v dotočni naselbini kjer je on. Jaz pa tega nič ne marjam pisati, kako se dela v Chicagu. Kdor hoče vedeti, naj pride pogledat. V Chicagu sploh pravijo, da ne maram delati in smo tu sami "frakarji".

Leto 1921, je šlo "Good by" ne bo ga več nazaj. Sploh ga tudi ni treba, saj ga nihče ne bo pogrešal, posebno delaveci ne. Pravijo, da bo nastopilo leto bolje, a to bomo še videli.

Med Slovenci v Chicagu se pripravlja za letošnje leto dovolj začev, koncertov, iger in maškaradnih veselic. Prvo maškaradno veslico bo priredilo društvo "Slovenija" št. 44, Č. S. B. P. J. dne 14. januarja. Ta zabava se bo vrnila v prostorij narodne dvorane na Racine ave. in 18. ulici in bo pričela ob 8. uri zvečer.

Morda bo kdo vpraševal, katero je to društvo, ker ni nič slišati o njem. Res je tako. Zadnjih sem se sešel z rojakom Mihom in mi je rekel, da omenjeno društvo že ni imelo pet let nikake zabave ter da je že čas, da kaj prirede. Vsi, ki se boste udeležili maškaradne veselice skušajte obleči kolikor mogoče pomenljive maske, da boste pri enjenju o doberm posnetku dobili prvo priznanje. Jaz sem si jo že umislil, katero bom predstavljal in bom gotovo dobil prvo priznanje, če ne bo druge bolj popolne. Pričakuje se, mi je rekel Miha, da bo prišlo najmanj 500 mask, okoli tisoč pa bo radoveden.

Oni člani, ki so bili do sedaj zavarovani pri SNPJ. za \$150 posmrtnine, lahko ostanejo še naprej zavarovani za isto sveto, toda člani, ki pristopijo v jednoto po Novem letu, se ne morejo zavarovati za manj kot \$250. Zaradi lažjega in enostavnega poslovanja je pa veliko olajšano, če odpravimo kolikor največ mogoče teh izrednih zavarovalnikov.

Kot znano, je konvencija za kliničila, da se zviša starost članov S. N. P. J. za eno leto, starosti članov S. D. P. Z. pa za dve leti in da se zato odpravi plačevanje v rezervni sklad. Pri storjanju nove lestvice je bila starost avtomatično zvišana za eno eto, torej družbenim tajnikom ne bo treba drugega, kakor se strogo ravnati po novi plačilni lestvici, katero

Sloveni imamo tu samo eno

druživo, kar pa tudi zadostuje, ker nas je malo število in še ti ne pripadajo vsi k podporni organizaciji. To ni pravilno in pozorni rojake, da pravočasno prisipek SNPJ, ki je ena najboljih podpornih organizacij in vam nudi pomoč, kadar vas doleti nezgoda. Obenem, tudi pozivljivajo vse, da se naročite na Prosveto, ker to je list za napredok in izobrazbo.

Članstvo društva Michigansko jezero naznjam, da smo dobili drugo dvorano kakor je bilo sklenjeno na zadnji seji. Plačevali bomo od njé po 1.25 za vsako sejo, kar nikakor ni preveč za tak prostor. Prihodnja seja se bo torek, včeraj v Lovilišču. Starši je bila 46 let.

Naš rojak, brat Rakar je veliko izgubil s smrtjo svoje sopruge in izrekamo mu vsi iskreno sojalje. Pokojnici želimo, naj ji bo lahka zemlja; ostala nam bo v vedenem spominu.

Prosveta je že marsikom odprla oči in ga pripravila na pravo pot, zato je želite, da bi se jo naročila vsaka slovenska družina, katerih je že precej, ki niso naročene. — Helena Krištof.

sem pri njemu doslušal v znamen kovček in si celo drugod.

presenečen nad tako vendar skor vesel, da skrat iznahil tega šoto, nai sem se izlekel iz pospravil in vrbel na rask. Še le na vlagu sem pro mislit, kaj je, da me kdo "milostno" odslovil, da bos tudi mogoče pokusi. Prepričal sem jem razumu, da se je go-tega razljutil in me odter ni bil povabljen na Komarjev Miha.

Mich. — Dasi preteklo prineslo delavec denarjčkov, vendar imajo od 21. preejšnjem dobiček in so za dobre skušnje boste. Brezposelnost je povsod, dela, je plača tako nizka, nogoče izhajati. Koder so organizirani je še nekaj, ajo hude boje, toda neorni delaveci so se na slabšaj bo konec te bede? Kadaj izgleda še ne kmalu.

ja nam govore, da je tako Ce se kje kaj izboljša, so takoj zraven interesi, kaamen je, da uničijo takoj r je dograjenega. Tako ujejo ljudem za sovražni-krieva onega, ki jim je en pa, ki so v resnici na med ljudstvom zmejnja-mu delali zlo, se štejejo za lje ljudstva. Tako se godi v organizaciji, občini ali jugje. Pa še nekaj je, kar moralo predrugačiti: Delav-marji in mali trgovci bi

hodili eno pot, ne kakor kdo vleče vsak na svojo mali trgovci pa večinoma s kapitalizmom, kar se po-dobro opaža za časa stavki je velika brezposelnost, te-e tudi njim slabo in dosti-znam, ki so morali radi ne-nostti svojih odjemalev in trgovine. Delaveci nimajo ja, da bi plačali potrebšči-jemljo na upanje, dokler re ali hoče dajati trgovce. pojemlje pri trgovcih šte-djemalec in trgovce mora em slučaju podleči, ker je zaupal odjemalecem.

marju ne plačajo prekupe-kov, da bi mogel izhajati in oda samo to, kar mora, ker odusti itak ne dobi toliko, se mu krilli stroški. Tako to vrže rajše stran pridelek, terega se je trudil skozi vse takor pa bi ga dal za sramu ponujano ceno. Tako si drže delavec in farmar-nali trgovce jem služi kakor in hlapec.

g tega je velika krvida, tak položaj za "nižji razna cerkvki, ki so po mojem še najhujše nasprotnice-tva. Ljudje se tega ne zazin mnogo njih je, ki jim je no pribita resnica ono, kar v cerkvi. Vsi svetniki in se, kateri so isto kot so bi-daj maliki, nam ne bodovali. Zatekajo naj se k njim, ki imajo kaj od tega, pa more pomagati smo vzdeleno.

nsih kakor se nahajamo se-se morale odpreti oči vsa-tudi malim trgovcem. Ne-jm je zavabljati čez vi-slaviske mezde kakor se je do v zadnjem času, kajti je pokazalo, kdo je praviljnik nihovega premože-ščilim, da bo tem marsikali trgovce šel drugo pot, prihodnjih volitvah pripo-delavske ali farmarske ate pa najsibio v katerik-

stvo bo prišlo počasi do nja in pustilo vse krije. Danes je to spoznanje kako v povojih, tako da nogo škodi tu pa tam kri-titeljstvo pri organizaciji. Čemo? Se so starokopitne-rem je nemogoče odvaditi velike privlačnosti do in pri tem pozabljati na dolnost. Zlata roka že-lezni pribije, je bil do danes, a to se bo moralno je utrditi se bo moralno po-vodstvo organizacij, da bo je pri takih preizkušnjah rak kakor so že lezne vra-

aj pa, ko bo to prišlo, bo-dovoljni in takrat se bodo-njali nepotrebni samostan-serke v šole in bolnišnici e in cesarje pa se bo hrani-

lo samo še v muzeju, kjer se bo do pozni rodovi spominjati na sedanje čase, ki jih bo pisala zgodovina za časa teme in gorja. Takrat ne bodo častili niti enega ne drugega malika, kajti človeštvo bo spoznalo, da je vse samo potvara, s katerim se ga vodi v sužnost. — **John Fenda.**

East Worcester, N. J. — Popisati hočem nekoliko farmarske dobre in življenje ter nekoliko našem pridelku v letu 1921.

Krompir še ni bil preslab, a plačevali so nam ga samo po \$6, čeprav je bil na trgih po \$6. Z vsemi pridelki je enako. Ako farmar prodá, mora dati za isto ceno kakor je ponudil prekupevalec, ki so organizirani in dogovorjeni drug z drugim in ravnajo cene kakor se njim po-ljubi.

Ni dolgo temu, ko sem čital dopis od slovenskega farmarja v tej državi, ki je priporočal, da se moramo organizirati. Organizirani smo že v "Dairy League", a poleg tega obstaja se organizacija "National Grange". Velika nezadovoljnost med tukajnjimi farmarji pa je nastala, ko se je ustanovila še ena organizacija, po imenu "Pool", ki je kakor v nekako konkurenco prejšnjima dvema organizacijama.

Do konca meseca avgusta sem prodal družbi 4443 funtov mleka po \$3.20 za sto funtov, kar mi je zneslo \$142.40. To avto je prejela družba Pool, kjer se mi je za organizacijo odračunilo \$35.11 in je ostalo meni še \$107.29. Tako smo prizadeti vsi tisti, ki smo podpisali pogodbo, od katere pa ne more nikdo odstopiti drugade kakor če prepis svoje posestvo na drugega na primer na svojo ženo. Do tisoč farmarjev zalaže z mlekom za sir, ki pa nima tiste cene, kakor če bi ga prodali v New York.

Uvedli so tudi preej strogo nadzorstvo čez mlekarstvo. Mleko na primer ne sme imeti več kakor 60 stopinj topote in biti mora preejeno skozi bojto: krave morajo biti vsako leto zdravniško preiskane in hlevi vsako leto dvakrat z apnom poblenjem. Gno mora biti najmanj 25 čevljev prć od dvorišča, katero mora tudi biti vsaki dan počiščeno. Posi-mi si moramo napraviti led, da imamo poleti za hlajenje mleka, česar pa ne zahteva od farmarjev, ki spravljajo mleko za sir. Naša organizacija šteje 80.000 članov, pogodbo pa nas je podpisalo 60.000. Kljub temu primero-ma visokemu številu, nas plačuje pripravke samo 20.000, kar je do-kaj hud udarec za plačevalce. Jaz odobravam organizacijo, to-da ne pogodbe, ker ne morem si misliti, zakaj moramo samo nekateri plačevalci prispevke, in več na pri organizaciji ne plačuje. Če bi prispevali vsi člani organizacije, tedaj bi bilo treba plačevati samo po 15 odstotkov mesečnega dohodka vsak, mogoče niti toliko. Če bi bilo urejeno tako, kakor je tudi edino pravilno, bi se še posmejavale družbe naši organiza-ciji.

Iz vsega tega je razvidno, da tudi v naši organizaciji ni sloge, da sta v nji dva tabora. Zankaj je tako, ni težko odgovoriti? Vodi-teli naši se le preradi dajo zape-ljati od kapitalističnih družb in kadar enkrat vsled nepremišljenosti zaidejo, tedaj pa je težko zopet priti na pravo pot. — **John Mostar.**

Mapleridge, Pa. — V naši na-seljini delamo samo po eden dan v tednu tako, da dobimo komaj za plačevanje stanovanj in za premog. V trgovinah ne zaupajo ničesar več in blago dajo trgovci samo v slučaju, da se jim plača že naprej. Tako je prav hudo življenje za delavce v toliko brezpo-selnosti. V slučaju, da rov obra-tuje vsaki dan in kdo medtem o-stane doma, takoj vpraša bo-iz-stalega, kaj je bilo z njim, da ni prišel na delo. V takem slučaju tudi ne pomaga trditev, da je bil izostali bolan, ker bo hoče na vsak način ljudi preprijeti, da med delavci ni druge bolezni kakor pijanost. — **Joe Bencich.**

Barberton, O. — V sosednji slovenski naseljini Chermann, O., je preminil rojak — mladenič Ljudevit Centa v rani mladosti 17 letu svoje starosti. Kruta morika proletarijata — vutica mu je pretrgala nit mladega življe-nja.

Pokojni mladenič je bil član

slovenske deške godbe v Barber-tonu ter eden najstarejših čla-nov. Mrtaški spredel je bil nad-vse ganljiv, kajti dečki so pokala-vi vzajemnost in ljubezen do svojega preminulega tovariša. Med časom, ko je ležalo truplo pokojnika na mrtvaškem odru, so mu tvorili dečki častno stražo, menjajoč se podnevi in ponoči. Pogrebni, nosilec pokojnikovega trupla so bili tudi dečki; mlajši so tvorili časten špalir, drugi pa so zaigrali žalostinko. Bil je ganljiv prizor in na marsikate-rem očetu je bilo zapaziti solze. Godba je spremila pokojnika do pokopališča in mu še pri grobu zaigrala žalostinko v slovo. — **Martin Železnikar.**

Zalostno je odmevala melodija godbe, ki je prehajala v ozračje kakor turoben jek. Končala je godba in dečki so se še enkrat o-zrlji na sveži grob, na katerega danu je ležalo truplo njih tovariša, nato pa so klonili glave in s tugo v sreču se poslovili od nepo-zabnega tovariša.

Dečki so položili na krsto po-kojnika krasen venec in obliku li-re, katerega sta nabavila brat Bombach, vodja godbe in sestra Mary Fidelj, tajnica deške godbe. Slednja sta tudi vse oskrbela za ureditev pogreba, za kar za-sluzita popolno priznanje. Pokojnik zapušča tu žaljuče starše, enega brata in tri sestre ter ene-ga strica v državi Pa. Po želji staršev je bil pokojnik pokopan po cerkvenih obredih ter njegov truplo podliva na mirovodu sv. Avguština. Staršem in drugim žaljučim naše sožalje.

Kot v pripombo k dopisu radi-pokojnika naj omenim še to, da ni bil pri nikakem podpornem društvu. Bil je pred časom član dveh podpornih društev, iz katerih pa ga je odtegnil oče radi ne-pravilne taktike in ukrepov istih medtem, ko je mladenič obolen. Ker nisem o zadetki zadostno in-formiran se mi ne vidi umenost razpravljati o stvari javno in o-menim le toliko; ako je resnica to, kar mi je bilo mogoče poizve-doti, moram priznati, da so taki ukrepi žalostni ter prav nič častni za društvo, pa najsibro društvo katerokoli hoče. Sicer pa spregovorim o tem nekoliko več, ko do-bim v roke potrebne podatke.

Radi tega vzgleda opozarjam ro-jake, ki še niso pri nikakem pod-pornem društvu, da stopijo pod okrilje najmočnejše slovenske podporne organizacije Slovenske narodne podporne jednotne, ki je najmočnejša po številu članstva in premoženju in edina podpora-vna organizacija med Slovenec v Ameriki, katere bodočnost je si-gurna ter v resnici po bratsko-skribi za svoje člane v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

S. N. P. J., lastne dene čez milijon dolarjev premoženja ter šteje do 40.000 članov in oben od-dečkih. Jednota ne plača nobene-ga "hakšči", pač pa plača od 1. januarja dalje zdravniško prei-skavo za vsakega novo pristopalega člana v članski in mladinski oddelki, kakor tudi za tiste čla-ne in članice, ki nameravajo zvi-sati posmrtnino ali bolniško pod-poro. SNPJ ima dene pet razredov za posmrtnino med \$250 do \$2000 ter pet razredov za bolniško podporo od \$1 do \$5, česar danes ne more audititi nobena družga podpora organizacija. Poleg tega imajo žene in dekleta pri SNPJ priliko, da se lahko zava-rujejo samo za posmrtnino brez bolezni podpore, ako to želijo. Jednota lastuje svoje poslopje, ima svoj dnevnik Prosveta, kni-ževno matice, ki izdaja podne-ve knjige in mladinski list, katerega dobre prejemali člani mladinskega oddelka.

V Barbertonu imamo dve družti SNPJ in sicer št. 48 "Triglav", ter društvo "Ljubljana", ki je prej spadalo SDPZ, danes združeno s SNPJ. Sieheremu Slovenemu ali Slovenki se nudi le-pa prilika, da pristopi k enemu ali drugemu goriimenovanemu društvu, kjer se mu ne nudijo sami najboljši ugodnosti, temveč je tudi vsak sigurno zavarovan. Noben delavec ne bi smel biti iz-ven podporne organizacije, ker vedno je v nevarnosti, da ga doleti holezen ali nesreča.

Starši pokojnega mladeniča so sami trpeli pogrebne stroške, to-da je razlika, kajti starši so imoviti in na dobrini finančni pod-lagi. Njim je bilo to lahko, kar pa je redek slučaj.

Govoril sem z nekim rojakom, ki mi je povedal veliko "mo-drost", da se mu ne vidi umest-

no plačevati po dva dollarja na mesec, torej 24 dollarjev na leto in naglašal veliko število krone, ki ga znese ta vso dolarjev, če bi konec leta menjal. Ta rojak je povsem na napačnem potu. Radoveden sem, kako bi on število pokojnika na mrtvaškem odru, so mu tvorili dečki častno stražo, menjajoč se podnevi in ponoči. Mi-slim, da bi bilo slabko tako raču-njenje in bi se spameval ter drugače mislil, ko bi odravil, če bi sploh mogel ozdraviti s podpo-ro velikega števila krone. Obža-lovanja vredno je, da nekateri še vedno smatrajo podporno dru-štvo za nekak lukus in nekaj ne-trebnega.

— **Martin Železnikar.**

Vitez iz rdeče hiše.

(LE CHEVALIER DE MAISON ROUGE.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCO-SKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star. Prevlel Ferdo Perhavec.

(Dalje.)

"Bogove, če sem prav meril?" je mrmljal; "ali bom dovolj mo-čen? Ali bo imela dovolj pogu-ma? Oh, da, njen pogum mi je znan. Oh, ti moj Bog, ko jo pri-mem za roko in ji rečem: "Vel-čanstvo, rešeni ste!"

Postal je, kakor da bi ga bila-tlačila teža, ki je ležala v tem upanju.

"Oh!" je nadaljeval, "pred-zen, blzen poskus! Tako poreče-jo drugi in se poskrijejo pod o-dejo, ali pa se zadovoljijo s tem, da se potepajo okoli ječe, preoblečeni v lakaje. Urno na delo! Dvigniti ploščo, to je malenkost. V treh minutah sem pod njeni nogami, v nadaljnjih petih minutah dvignem kamen, ki ji rabi za og-niščenje. Čula bo moje delo, toda preveč je trdna, da bi se uste-mala; razumela bo, da se ji bliža osvoboditelj. Dva moža jo stra-žita; no, dva moža, to pomeni dva streli s to pistolo ali dva u-dareca s tem železnim kolom — uboga človeka! Oh, umrlo je toliko drugih, ki niso imeli na sebi večje krivde. Naprej!"

Občan Teodor je odločno po-rinjal svojo vzdigovalko med dve plosči.

V tem hipu je hušnila neka o-stra svetloba kako zlata brazda tja po plosčah: Vsled ponovnega šuma, ki je odmaval po obočju, se je zarotnik ozrl in se z enim skokom vrnil za pisarniško oken-čino.

Kmalu nato so segli do Teo-dorjevih ušes človeški glasovi.

Sklonil se je in zagledal sko-z neko odprtino moža v vojaški o-pravi, čigar velika sablja, odme-vajoča na kamenitih plosčah, je povzročala omenjeni žvenket. Sledil mu je mož, oblečen v zeleno sukno, v rokah mero in pod-pazuhih vitezkih.

"Kaj je to?" je vprašal občan Teodor.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil je udar na neko ploščo," je odgovoril vitez.

"Vzročil

